T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 05.11.2026
Sayı : 2032

10/5005

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye genelindeki kamuya ait ve özel huzurevleri ile huzurevi yaşlı bakım ve rehabilitasyon merkezlerinin kapasite, ücret, başvuru ve kabul koşullarının; yaşlıların bu hizmetlere ekonomik, coğrafi ve sosyal açıdan erişiminde karşılaştıkları sorunların; bakım hizmetlerinin niteliğinin, personel yeterliliğinin, çalışma koşullarının ve mesleki uzmanlığa uygun istihdamın; yaşlılara yönelik ihmal, istismar, psikolojik, fiziksel ve ekonomik şiddetin; özel huzurevlerinin denetim ve ruhsatlandırma süreçlerinin; sağlık, beslenme, rehabilitasyon, hastane sevki ve refakat hizmetlerinin; sosyal katılım, bağımsız yaşam ve yaşlı haklarına ilişkin uygulamaların bütün yönleriyle araştırılması ve güvenli, erişilebilir, nitelikli ve insan onuruna yakışır yaşlı bakım hizmetlerinin geliştirilmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırma Komisyonu kurulmasını arz ve teklif ederim. 23.10.2026

Op. Dr. Ali KARAOBA

Uşak Milletvekili

İlhan Özcan Aygun
Tekirdağ MV

Ömer Fethi Gürer
Niğde

Engin ALTAY
İstanbul Milletvekili

Adnan Kış
Mersin M...

TÜRKER ATEŞ
BOLU MV

Deniz Demir
Ankara Mv.

Hasan Özerkan
Gaziantep MV

İmanakgünalp
İmran Akgün ALP
Kars MV.

Ali ÖZTUNÇ
K.MARAŞ MV.

Refet T. Nalbantoğlu
Zonguldak MV.

Vedat GÜNDOĞDU
Kırklareli MV

..... Sayılı Meclis Araştırma Önergesinin İmza Çizelgesi

Adı Soyadı	Seçim Bölgesi	İmza
GÜRSEL EROL	Elazığ MV.	
Mahir PELAT	İzmir	
Can ANSAR	Tekirdağ	
BAŞ BEKTAŞ	KONYA	
Semra Dinçer	Ankara MV	
Orhan SARIBAL	Bursa MV.	
Hüseyin YILDIZ	Aydın MV	
Nermin Yıldırım Kara	Hatay	
Cevdet AKAY	Karabük MV	

GEREKÇE

Türkiye'de yaşlı nüfusumuzun artması, ekonomik kriz ve çalışma koşullarından dolayı bir değişim içerisinde olan aile yapısı, kentleşme, yoksulluk ve bakım ihtiyacının çeşitlenmesi, yaşlı bakım hizmetlerinin sosyal devlet anlayışıyla yeniden değerlendirilmesini zorunlu kılmaktadır. Yaşlı yurttaşlarımızın güvenli, sağlıklı, onurlu ve huzurlu bir yaşam sürdürmesi yalnızca ailelerin sorumluluğuna bırakılamayacak kadar önemli bir kamusal meseledir. Huzurevleri ve yaşlı bakım merkezleri yalnızca barınma ihtiyacını karşılayan kuruluşlar değildir. Bu kurumların sağlık, beslenme, psikolojik destek, sosyal hizmet, rehabilitasyon, güvenlik, sosyal katılım ve bağımsız yaşam hizmetlerini birlikte sunması gerekmektedir.

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'ndan elde edilen ve ulusal basında yer alan bilgilere göre 2026 yılı itibariyle Türkiye'de Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına bağlı 179 resmi huzurevi, diğer kamu kuruluşlarına ait 18 huzurevi ve 296 özel huzurevinde toplam 30 bin 39 yaşlıya bakım hizmeti verilmektedir. 2016'da başlatılan Yaşlı Destek Programı (YADES) ile belediyeler aracılığıyla evlerde yürütülen bakım, psikososyal destek ve kültürel faaliyetler kapsamında 2025 yılı projeleri dahil, 10 yılda 86 belediyede 123 proje uygulanırken, 118 bin 145 hanede 181 bin 714 yaşlıya ulaşıldığı belirtilmektedir. Toplam kapasitenin 30 bin civarı olduğu dikkate alındığında, yaşlı nüfusun artışı karşısında mevcut kapasitenin yeterliliği, kuruluşların illere göre dağılımı ve hizmetlere erişimde yaşanan farklılıklar değerlendirilmelidir. Özellikle kamu huzurevlerine başvuran yaşlıların bekleme süreleri, başvuruların reddedilme gerekçeleri, bakım ihtiyacı yüksek bireylerin kabul koşulları ve bulunduğu ilde uygun kuruluş bulunmadığı için başka şehirlere yönlendirilen yaşlıların durumu açıklığa kavuşturulmalıdır.

Huzurevi hizmetlerine erişimde ekonomik koşullar da giderek önem kazanmaktadır. Emekli aylıkları ve yaşlı bireylerin gelirleri ile kamu ve özel huzurevlerinin bakım ücretleri arasındaki fark, özellikle dar gelirli yurttaşlarımız açısından ciddi güçlükler doğurabilmektedir. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının tarafımızca verilen yazılı soru önergesine sunduğu yanıtta, Temmuz 2026 itibarıyla Uşak Huzurevi Yaşlı Bakım ve Rehabilitasyon Merkezinde 182 kişinin kaldığı, bunların 129'unun ücretli, 53'ünün ise ücretsiz hizmet aldığı belirtilmiştir. Aynı yanıtta Bakanlık, 2026 yılının ilk altı ayında Uşak'ta uygulanan aylık huzurevi ücretinin tek kişilik odada 15.196,61 TL, çift kişilik odada 8.074,69 TL olduğunu bildirmiştir. Bu veriler, huzurevi ücretlerinin mutlaka yaşlıların gelirleriyle birlikte değerlendirilmesi gerektiğini ortaya koymaktadır. 6 Mayıs 2026 tarihinde yürürlüğe giren Huzurevleri ile Huzurevi Yaşlı Bakım ve Rehabilitasyon Merkezleri Yönetmeliği, yaşlıların kabul koşulları, ücretlendirme, bakım hizmetleri ve refakat uygulamalarına ilişkin düzenlemeler içermektedir. Ancak tarafımıza ulaşan şikâyetlerde, ücretli kalan yaşlıların hastane sevki ve yatılı tedavi süreçlerinde refakat desteğine erişmekte zorlandıkları, bakım ücretleri ile ellerinde kalan gelir arasındaki dengenin yetersiz olduğu ve mevzuatta yer alan desteklerin uygulamada karşılık bulmadığı ifade edilmektedir. Yaşlıların ücretli veya ücretsiz hizmet alması, sağlık kuruluşlarına sevk ve refakat desteğine erişimde eşitsizliğe neden olmamalıdır. Yeni

yönetmeliğin hükümlerinin bütün illerde ve kuruluşlarda nasıl uygulandığı, personel ve bütçe yetersizliği nedeniyle hak kaybı yaşanıp yaşanmadığı incelenmelidir.

Huzurevlerinde yaşanan en ağır sorunlardan biri yaşlılara yönelik ihmal, istismar ve şiddet olaylarıdır. Son yıllarda kamuoyuna yansıyan somut olaylar, özellikle özel bakım kuruluşlarındaki personel yeterliliği, gözetim, denetim ve hesap verebilirlik mekanizmalarının etkinliğini tartışmaya açmıştır. 10 Haziran 2024 tarihinde İstanbul'daki özel bir huzurevi ve yaşlı bakım merkezinde görev yapan personelin yaşlılara şiddet uyguladığına ilişkin haberlerin ardından Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı açıklama yapmıştır. Bakanlık, olayın ardından ilgili kuruluşa inceleme ekiplerinin gönderildiğini, adli ve idari soruşturma başlatıldığını, olaya karıştığı belirtilen M.Ş.Ö. isimli personelin iş akdinin feshedildiğini, gözaltına alınmasının ardından tutuklandığını ve mağdur huzurevi sakinlerinin sağlık muayenelerinin gerçekleştirildiğini duyurmuştur. Yaşlıların bakım ve korunma amacıyla kaldıkları bir kuruluşta şiddet iddialarının ortaya çıkması, bu kişilerin günlük yaşamlarının ne ölçüde güvence altında olduğu sorusunu gündeme getirmiştir.

17 Aralık 2025 tarihinde ise İstanbul Büyükçekmece'deki özel bir yaşlı bakım merkezinde, 2023 yılının Temmuz ayında kaydedildiği belirtilen şiddet görüntülerinin kamuoyuna yansımasının ardından yeni bir tartışma yaşanmıştır. Görüntülerde yaşlı bir bireyin kendisine fiziksel şiddet uygulandığını söylediği aktarılmıştır. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, söz konusu görüntüler üzerine il müdürlüğü ekiplerinin merkeze gönderildiğini, muhakkik görevlendirildiğini ve Büyükçekmece Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunulduğunu açıklamıştır. Ayrıca kuruluşun sorumlu müdürünün çalışma onayının iptal edildiği ve özel yaşlı bakım merkezine idari para cezası uygulandığı bildirilmiştir. Görüntülerin kaydedildiği belirtilen tarih ile kamuoyuna yansıdığı tarih arasındaki sürenin uzunluğu, ihmal ve şiddet iddialarının olayın gerçekleştiği dönemde tespit edilip edilmediği, kuruluş içi bildirim mekanizmalarının çalışıp çalışmadığı ve denetimlerin yeterliliği konusunda ciddi soru işaretleri doğurmaktadır.

8 Mayıs 2026 tarihinde İstanbul Beylikdüzü'ndeki bir bakım merkezinde şiddet uygulandığı iddiaları üzerine dört kişinin gözaltına alındığı basına yansımıştır. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, olaydan etkilenen engelli bir bireyin hastaneye sevk edildiğini, ilgili personelin iş akdinin feshedildiğini ve adli süreç başlatıldığını açıklamıştır. Doğrudan huzurevi hizmetleriyle sınırlı olmayan bu olay, yaşlı ve engelli bakım hizmetlerinin yürütüldüğü yatılı kuruluşlarda personel niteliği, gözetim ve denetim standartlarının birlikte değerlendirilmesi gerektiğini göstermektedir. Söz konusu olaylarda kamu makamlarının adli ve idari süreç başlattığı açıklanmış olmakla birlikte, önemli olan yalnızca şiddet ortaya çıktıktan sonra sorumlular hakkında işlem yapılması değildir. Asıl amaç, bu tür olayların yaşanmasını önleyecek etkili personel seçimi, mesleki eğitim, kurum içi gözetim, bağımsız denetim ve güvenli şikâyet mekanizmalarının oluşturulmasıdır. Bir yaşlı bireyin şiddete uğradıktan sonra değil, şiddet riski ortaya çıkmadan önce korunması sosyal devletin temel yükümlülüğüdür.

Yaşlılara yönelik şiddet yalnızca fiziksel müdahalelerden ibaret değildir. Hakaret, tehdit, aşağılama, sosyal izolasyon, kişisel bakımın ihmal edilmesi, sağlık hizmetlerinin geciktirilmesi, yaşlının iradesi dışında kısıtlayıcı uygulamalara maruz bırakılması, parasının veya mal varlığının kötüye kullanılması ve yakınlarıyla iletişiminin sınırlandırılması gibi davranışlar da yaşlı hakları bakımından incelenmelidir. Özellikle demans, Alzheimer, hareket kısıtlılığı, iletişim güçlüğü veya ağır bakım ihtiyacı bulunan yaşlıların maruz kaldıkları kötü muameleyi bildirmekte zorlanabilecekleri dikkate alınmalı, şikâyet süreçlerinde bağımsız ve güvenli başvuru olanakları sağlanmalıdır.

Huzurevlerindeki bakım hizmetlerinin niteliği, personelin mesleki yeterliliğiyle doğrudan bağlantılıdır. Yaşlı bakımı; gerontoloji, geriatri, hemşirelik, sosyal hizmet, psikoloji, fizyoterapi, ergoterapi, beslenme ve diyetetik ile yaşlı bakım hizmetleri gibi farklı uzmanlık alanlarının iş birliğini gerektirmektedir. Bu alanlarda eğitim almış kişilerin istihdamı artırılmalı, her kuruluşun kapasitesine ve hizmet verdiği yaşlıların bakım ihtiyacına göre yeterli sayıda uzman personel bulundurması sağlanmalıdır. Üniversitelerin yaşlı bakımı, gerontoloji, hemşirelik, sosyal hizmet, fizyoterapi ve ilgili bölümlerinden mezun olan nitelikli iş gücünün istihdam olanakları değerlendirilmelidir. Kamu huzurevlerindeki kadrolu personel ihtiyacı ile özel kuruluşlardaki mesleki yeterlilik, çalışma süresi, ücret ve vardiya koşulları incelenmelidir. Bir bakım personelinin çok sayıda yaşlıdan sorumlu tutulması, ağır çalışma koşulları ve yetersiz dinlenme süreleri hem çalışanlar hem de bakım hizmeti alan yaşlılar açısından risk oluşturabilmektedir. Hizmetin niteliğini artırmak için personel sayısının yanı sıra mesleki uzmanlık, hizmet içi eğitim ve çalışanların hakları da gözetilmelidir.

Özel huzurevlerinin ruhsatlandırılması, hizmet standartları ve denetim süreçleri ayrı bir önem taşımaktadır. Özel kuruluşlarda uygulanan ücretlerin hangi ölçütlerle belirlendiği, sözleşmelerin yaşlıların haklarını ne ölçüde koruduğu, ek hizmet bedellerinin nasıl uygulandığı ve fiyat artışlarının hangi usullerle denetlendiği değerlendirilmelidir. Kuruluşların yalnızca ruhsatlandırma aşamasında değil, faaliyetleri boyunca düzenli ve gerektiğinde önceden haber verilmeyen denetimlere tabi tutulması sağlanmalıdır. İhmal ve şiddet iddialarının ardından uygulanan yaptırımların caydırıcılığı, tekrarlanan ihlaller karşısında alınan tedbirler ve kuruluşların kapatılması durumunda yaşlıların güvenli biçimde başka merkezlere yerleştirilmesi konuları da açıklığa kavuşturulmalıdır. Huzurevlerinde sunulan sağlık hizmetlerinin yeterliliği, düzenli hekim kontrolleri, ilaç takibi, kronik hastalıkların yönetimi, ağız ve diş sağlığı, beslenme, kişisel hijyen, fizyoterapi ve rehabilitasyon hizmetleri bütüncül biçimde değerlendirilmelidir. Hastaneye sevk edilen yaşlıların ulaşım ve refakat ihtiyaçlarının karşılanması, sağlık kuruluşunda yatılı tedavi gören ve kendisini ifade etmekte zorlanan kişilerin yalnız bırakılmaması, bakım hizmetinin ayrılmaz bir parçasıdır. Özellikle aile yakını bulunmayan veya yakını refakat sağlayamayan yaşlıların bu hizmetlere erişiminde mağduriyet yaşanmaması gerekmektedir.

Yaşlı bireylerin psikolojik iyilik hâli, sosyal ilişkileri, kültürel faaliyetlere katılımı ve bağımsız yaşam olanakları da bakım kalitesinin önemli unsurlarıdır. Huzurevlerinde yalnızlık, sosyal

izolasyon, depresyon, bilişsel gerileme ve hareket kısıtlılığı risklerine karşı geliştirilen hizmetler değerlendirilmelidir. Yaşlı bireylerin yalnızca bakım alan kişiler olarak değil, kendi yaşamlarına ilişkin kararlarda söz sahibi olan yurttaşlar olarak görülmesi ve kuruluş yönetimlerine yönelik taleplerinin dikkate alınması sağlanmalıdır. Huzurevlerinin fiziksel erişilebilirliği, bina ve oda koşulları, havalandırma, ısıtma, temizlik, beslenme, açık alan kullanımı ve afet güvenliği de araştırılması gereken konular arasındadır. Deprem, yangın, sel ve diğer acil durumlarda hareket kısıtlılığı bulunan yaşlıların tahliyesine ilişkin planların yeterliliği, gece vardiyalarındaki personel sayısı ve acil müdahale kapasitesi değerlendirilmelidir.

Kurulacak Meclis Araştırma Komisyonunun Türkiye genelindeki kamu ve özel huzurevlerinin sayılarını, kapasitelerini, doluluk oranlarını, başvuru ve bekleme sürelerini, ücretlerini, kabul koşullarını ve hizmet standartlarını il ve ilçe bazında incelemesi gerekmektedir. Kamu huzurevlerine erişimde yaşanan ekonomik ve coğrafi eşitsizlikler belirlenmeli, yaşlı nüfusun yoğun olduğu ancak bakım kapasitesinin yetersiz kaldığı bölgelerde kamu yatırımlarının artırılmasına yönelik politikalar geliştirilmelidir. Komisyon tarafından özellikle özel huzurevlerinin denetim sıklığı, ruhsatlandırma ve yaptırım süreçleri, personel yeterlilikleri, şiddet ve ihmal bildirim mekanizmaları, sağlık ve refakat hizmetleri ile yaşlıların ekonomik ve sosyal haklarının korunması kapsamlı biçimde değerlendirilmelidir. Personel istihdamında mesleki uzmanlığın esas alınması, yaşlı bakımına ilişkin üniversite programları ile kamu istihdamı arasında uyum sağlanması, bakım personelinin çalışma koşullarının iyileştirilmesi ve kuruluşlarda bağımsız denetim mekanizmalarının güçlendirilmesi için gerekli düzenlemeler ortaya konulmalıdır. Araştırma sürecinde Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu, üniversiteler, ilgili meslek kuruluşları, yaşlı hakları örgütleri, huzurevi çalışanları, özel bakım kuruluşlarının temsilcileri, yaşlı bireyler ve aileleri dinlenmelidir. Özellikle yaşlıların ve yakınlarının doğrudan deneyimleri dikkate alınmalı, mevzuatta yer alan hakların uygulamada ne ölçüde karşılık bulduğu değerlendirilmelidir.

Yaşlı bireylerin yıllarca emek vererek katkı sundukları toplumda, yaşamlarının ileri dönemlerinde güvenli barınma ve bakım hizmetine erişmekte zorlanmaları, ekonomik nedenlerle ihtiyaç duydukları hizmetlerden mahrum kalmaları veya bakım aldıkları kurumlarda ihmal ve şiddet riskiyle karşı karşıya bırakılmaları kabul edilemez. Huzurevleri yalnızca yaşlıların kaldığı binalar değil; onların yaşamlarını huzur, güven ve insan onuruna uygun koşullarda sürdürebilmeleri gereken kurumlardır. Yaşlı bakım hizmetleri ticari kazançtan önce kamu yararı, sosyal adalet ve insan hakları temelinde değerlendirilmelidir. Tüm bu nedenlerle Türkiye genelindeki kamu ve özel huzurevleri ile yaşlı bakım ve rehabilitasyon merkezlerinin erişilebilirliği, kapasitesi, ücretlendirilmesi, personel yeterliliği, sağlık ve bakım hizmetleri, şiddet ve ihmalin önlenmesi, özel kuruluşların denetimi, yaşlı hakları ve sosyal katılım koşullarının bütün yönleriyle araştırılması; yaşlı bireylerin güvenli, nitelikli ve insan onuruna yakışır bakım hizmetlerine eşit biçimde erişimini sağlayacak kalıcı politikaların geliştirilmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırma Komisyonu kurulmasını arz ve teklif ederim. 23.10.2026.